

Република Србија

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

2012

Агенција за заштиту животне средине

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГЕТИКЕ, РАЗВОЈА

И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

АГЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
у Републици Србији за 2012. годину

БЕОГРАД, 2013. ГОДИНЕ

Издавач:

Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине

За издавача:

Филип Радовић

Агенција за заштиту животне средине

Обрађивач:

Агенција за заштиту животне средине

Дизајн корица:

Агенција за заштиту животне средине

На насловној страни: *Поља сунцокрета у Војводини*

**Светски дан заштите животне средине 2013. године се обележава под слоганом "Think-Eat-Save" (Мисли, једи, штеди) – како би људи постали свесни да утичу на животну средину непотребним бацањем хране.*

Ова публикација у целини или у деловима не сме се умножавати, прештамповати или дистрибуирати у било којој форми или било којим средством без дозволе издавача. Сва права за објављивање задржава издавач по одредбама Закона о ауторским правима.

ISSN 2466-295X (Online)

1. УВОД	7
2. КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА И МОНИТОРИНГ КЛИМЕ.....	10
2.1 Емисије у ваздух (П).....	10
2.1.1 Индикатори емисија у ваздух	13
2.2 Стање квалитета ваздуха (С)	22
2.2.1 Државна мрежа за мониторинг квалитета ваздуха.....	23
2.2.2 Критеријум за оцењивање квалитета ваздуха.....	23
2.2.3 Оцена квалитета ваздуха 2012.....	26
2.2.4 Учесталост прекорачења граничних вредности дневних концентрација CO, SO ₂ , O ₃ , NO ₂ и PM ₁₀ у агломерацијама.....	29
2.3 Алергени полен (С).....	31
2.4 Климатски услови током 2012. у Републици Србији (У)	37
2.4.1 Температура ваздуха.....	37
2.4.2 Падавине	38
2.4.3 Територијална расподела тренда годишњих вредности температуре ваздуха и количина падавина по подацима из периода 1951-2012.	38
3. ВОДЕ	40
3.1 Квалитет водотокова сливних подручја.....	40
3.1.1 Нутријенти и материје које троше кисеоник (С).....	40
3.1.2 Serbian Water Quality Index (С)	44
3.1.3 Квалитет вода акумулација и језера – SWQI (С)	47
3.1.4 Хазардне супстанце и SWQI (С)	49
3.1.5 Квалитет водотокова на територији Београда.....	54
3.1.6 Индекс сапробности, SI (С)	58
3.2 Квалитет подземних вода у приобаљу великих река	61
3.2.1. Концентрације хемијских индикатора загађења.....	61
3.3 Емисије у воде	63
3.3.1 Анализа података о комуналним отпадним водама	63
3.3.2 Анализа података о индустријским отпадним водама	63
4. ПРИРОДНА И БИОЛОШКА РАЗНОЛИКОСТ.....	69
4.1 Угрожене и заштићене врсте (П-Р)	69
4.2 Заштићена подручја (Р)	70
4.2.1 NATURA 2000.....	71
4.3 Диверзитет врста (С-П).....	73
4.3.1 Белоглави суп.....	74
4.4 Мртво дрво (С-Р).....	75
5. ЗЕМЉИШТЕ	76
5.1 Стање пољопривредног земљишта (С)	76
5.1.1 Стање плодности пољопривредног земљишта (С)	76
5.1.2 Стање земљишта под виноградима	79
5.2 Степен угрожености земљишта (С).....	82
5.2.1 Степен угрожености земљишта у урбаним зонама	82
5.2.2 Степен угрожености земљишта у околини индустријских комплекса ...	89
5.2.3 Степен угрожености земљишта од клизишта, одрона, ерозије	90
5.3 Садржај органског угљеника у земљишту (С).....	92
5.4 Управљање контаминираним локалитетима (П)	93

6. ОТПАД	97
6.1 Комунални отпад (П)	97
6.2 Индустриски отпад (П)	98
6.3 Количине посебних токова отпада	103
6.3.1 Количина произведеног отпада из објеката у којима се обавља здравствена заштита и фармацевтског отпада	104
6.4 Прекогранични промет отпада	105
6.5 Амбалажа и амбалажни отпад	107
6.6 Реакције друштва у управљању отпадом	108
6.6.1 Предузећа овлашћена за управљање отпадом (Р)	108
7. ШУМАРСТВО, ЛОВСТВО И РИБОЛОВ	110
7.1 Површина, састојине и типови шума (С)	110
7.1.1 Типови шума	111
7.2 Шумске врсте (С-П-Р)	112
7.2.1 Мешавина врста дрвећа	113
7.2.2 Интродуковане врсте дрвећа	113
7.2.3 Угрожене и заштићене врсте	113
7.3 Штете у шумама (П)	114
7.3.1 Штете у шумама према агенсима	114
7.3.2 Површина шума захваћена пожаром и дрвна запремина	115
7.4 Динамика популација главних ловних врста (С)	116
7.5 Слатководне врсте (С-П-Р)	118
7.6 Индекс биомасе и излов рибе (С-П)	119
7.6.1 Тип риболова	121
7.7 Производња у аквакултури (ПФ-П)	121
7.7.1 Инвазивне врсте	122
8. ОДРЖИВО КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА: ОБНОВЉИВИ РЕСУРСИ	123
8.1 Индекс експлоатације воде (WEI) (П)	123
8.2 Губици воде (Р)	126
8.3 Промена начина коришћења земљишта (П)	127
8.4 Управљање шумама и потрошња из шума (ПФ-Р)	129
8.4.1 Управљање	129
Шумски путеви	131
8.5 Прираст и сеча шума (П-Р)	132
8.5.1 Однос прираста и сече	132
8.5.2 Пошумљавање	133
9. ПРИВРЕДНИ И ДРУШТВЕНИ ПОТЕНЦИЈАЛИ И АКТИВНОСТИ	134
9.1 Индустија	134
9.1.1 Систем управљања заштитом животне средине (Р)	134
9.1.2 Мере и активности на унапређењу и заштити животне средине	139
9.2 Енергетика	140
9.2.1 Укупна потрошња примарне енергије по енергентима (ПФ)	140
9.2.2 Потрошња финалне енергије по секторима (ПФ)	141
9.2.3 Укупни енергетски интензитет (Р)	142
9.2.4 Потрошња примарне енергије из обновљивих извора (Р)	144
9.2.5 Потрошња електричне енергије из обновљивих извора (Р)	146
9.2.6 Спровођење мера заштите животне средине у сектору енергетике	148
9.3 Пољопривреда	149
9.3.1 Наводњавање пољопривредних површина (П)	149
9.3.2 Подручја под органском пољопривредом (Р)	151
9.4 Туризам	152
9.4.1 Интензитет туризма (ПФ-П)	153

10. СУБЈЕКТИ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	156
10.1 Економски инструменти.....	156
10.1.1 Издаци из буџета (P).....	158
10.1.2 Инвестиције и текући издаци (P)	158
10.1.3 Приходи од накнада (P)	160
10.1.4 Средства за субвенције и друге подстицајне мере (P)	162
10.1.5 Међународне финансијске помоћи (P)	163
11. СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНСКЕ РЕГУЛАТИВЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ	
СРЕДИНЕ	164
11.1 Успешност спровођења законске регулативе (P)	164
12. ЗАКЉУЧАК	166

1. УВОД

Агенција за заштиту животне средине је користећи податке и информације прикупљене кроз Информациони систем заштите животне средине, као и кроз директну сарадњу са релевантним институцијама за поједина тематска подручја припремила овај извештај, а на основу чланова 76. и 77. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон и 43/11 - УС).

Извештај о стању животне средине (у даљем тексту: Извештај) је један од базичних докумената из области заштите животне средине у Републици Србији и намењен је, пре свега, доносиоцима одлука у овој области, али и стручној и широј јавности. Тиме је директно у функцији члана 74. Устава Републике Србије који говори о праву грађана на здраву животну средину и благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

Извештај даје основни приказ стања животне средине у Републици Србији на бази доступних података, као и увид у остварење циљева и мера политике заштите животне средине који су дефинисани стратешким и планским документима заштите животне средине, као што су: *Национални програм заштите животне средине и Национална стратегија одрживог развоја*. На овај начин Извештај чини основ за процену стања у наредном периоду.

Оцена стања животне средине за 2012. годину базирана је на индикаторском приказу, а према тематским целинама из *Националне листе индикатора заштите животне средине* чиме се омогућава поједностављено праћење стања и промена у квалитету појединих сегмената животне средине током времена. Такође, осигуран је континуитет и напредак у праћењу и оцењивању стања у појединим подручјима, као и свеобухватни приказ оцене стања животне средине на националном нивоу, али и упоредивост и размена података са подацима других европских држава.

Према стандардној типологији индикатора Европске агенције за заштиту животне средине (ЕЕА) индикатори дати у овом Извештају припадају једној од следећих категорија, зависно од тога да ли описују покретачке механизме појединог притиска, последице тог притиска, настало стање, резултат конкретног утицаја или одговоре друштва на насталу ситуацију:

- Покретачки фактори (ПФ)
- Притисци (П)
- Стање (С)
- Утицаји (У)
- Реакције (Р)

За израду овог Извештаја одабрани су индикатори на бази доступности и важности за оцену стања у поједином подручју животне средине.

Извештај о стању животне средине за 2012. годину садржи 12 поглавља и то:

- 1) Увод

预览已结束，完整报告链接和二维码如下：

https://www.yunbaogao.cn/report/index/report?reportId=5_9097

